

NGO and Business Audit d.o.o. Sarajevo Društvo za reviziju i konsalting usluge

**REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA
2015. GODINU**

SARAJEVSKI OTVORENI CENTAR

Sarajevo, April 2016.

	SADRŽAJ	Strana
1	IZJAVA O NEOGRANIČENOM PRISTUPU	3
2	MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA	4
3	UVOD	5
4	CILJ REVIZIJE	7
5	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI	7
6	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
7	ZABILJEŠKE REVIZORA	13
	Zabilješka 1: Stalna sredstva	13
	Zabilješka 2: Tekuća sredstva	14
	Zabilješka 3: Trajni izvori	15
	Zabilješka 4: Dugoročna obaveze	15
	Zabilješka 5: Kratkoročne obaveze	16
	Zabilješka 6: Prihodi	16
	Zabilješka 7: Rashodi	18
	Zabilješka 8: Višak prihoda	20
8	SISTEM INTERNIH KONTROLA	21
9	USKLAĐENOST SISTEMA OBRAČUNSKOG (AKRUALNOG) RAČUNOVODSTVA SA SISTEMOM PROJEKTOG (GOTOVINSKOG) RAČUNOVODSTVA	22
10	ZAVRŠNI KOMENTAR	21
	Aneks 1: Pismo Upravi Sarajevskog Otvorenog Centra	23
	Aneks 2: Kopija licenci Društva za reviziju i revizora	25

1. IZJAVA O NEOGRANIČENOM PRISTUPU

SARAJEVSKI OTVORENI CENTAR

=====

Sarajevo, 07. april 2016.

**IZJAVA O NEOGRANIČENOM PRISTUPU INFORMACIJAMA
DRUŠTVU ZA REVIZIJU „NGO AND BUSINESS AUDIT“, d.o.o. SARAJEVO**

Poštovani,

U vezi sa Ugovorom o reviziji finansijskih izvještaja za 2015. godinu, zaključenim 7. aprila 2016. godine između Sarajevskog otvorenog centra i Društva za reviziju „NGO AND BUSINESS AUDIT“, d.o.o. Sarajevo, potvrđujemo: da Sarajevski otvoreni centar snosi odgovornost za knjiženje i čuvanje finansijske dokumentacije koja je tačna, potpuna, istinita, prikazuje stvarno stanje u skladu sa ciljevima projekta, pratećom dokumentacijom (opis projekta, ugovori, budžeti, itd.) i sa domaćim zakonodavstvom; da će revizoru biti omogućen nesmetan i potpun pristup računovodstvenoj evidenciji, pratećoj i drugoj dokumentaciji, zapisnicima i svim relevantnim informacijama potrebnim za provođenje revizije; potpunost podataka o imovini i ostalim sredstvima, potpunost podataka o uplaćenim ili očekivanim sredstvima, te o vlastitim izvorima finansiranja za period koji je predmet revizije; da će staviti na raspolaganje osoblje koje će na zahtjev revizora pružiti sve informacije i pojašnjenja, usmeno ili u pisanom obliku, eventualno potrebna za obavljanje revizije;

Potvrđujemo, prema našim saznanjima i uvjerenju i na osnovu odgovarajućih ispitivanja nadležnih osoba Sarajevskog otvorenog centra, prezentaciju finansijskih izvještaja o prihodima i rashodima za period od 1. januara 2015. do 31. decembra 2015. koji su vam stavljeni na uvid u vezi sa vašom revizijom finansijskih izvještaja.

Sva računovodstvena evidencija vam je stavljena na raspolaganje za potrebe revizije, a svi poslovni događaji Sarajevskog otvorenog centra su propisno prikazani i evidentirani u računovodstvenoj evidenciji. Sva druga evidencija i relevantne informacije koje bi mogle uticati na vjerodostojnost, te podaci prikazani u poslovnim knjigama su vam stavljeni na raspolaganje, bez uskraćivanja prava na pristup navedenim informacijama.

Ne raspoložemo saznanjima o bilo kakvim slučajevima nepravilnosti, uključujući prijevaru, u koje su uključeni uprava ili zaposleni Sarajevskog otvorenog centra, niti raspoložemo saznanjima o kršenju, ili mogućnosti kršenja propisa BiH ili Ugovora. Nismo obaviješteni o postojanju slučajeva nepravilnosti, uključujući prijevaru ili kršenje propisa.

U period od datuma finansijskih izvještaja do datuma ovog dopisa nisu uslijedile bilo kakve okolnosti ili događaji u pogledu poslovanja, koji bi nametali potrebu za ispravkama ili prikazivanjem promjena u izvještajima.

Ne raspoložemo saznanjima o bilo kakvim slučajevima postojanja subjekata izvan Sarajevskog otvorenog centra koji ima pravo da utiče na poslovanje i odluke Sarajevskog otvorenog centra. Protiv Sarajevskog otvorenog centra se ne vodi parnični postupak koji bi mogao dovesti do nepredviđenih obaveza.

Sarajevski otvoreni centar:

Saša Gavrić, izvršni direktor

2. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja **Sarajevskog otvorenog centra**, Čekaluša 16, sa stanjem na dan 31. decembra 2015.

Odgovornost uprave Sarajevskog otvorenog centra

Uprava Sarajevskog otvorenog centra je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ta odgovornost uključuje: oblikovanje, uvođenje i upravljanje internim kontrolama koje su važne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka, a koje su posljedica greške ili prevare; izbor i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su odgovarajuće u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti nezavisno mišljenje o finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije kako je propisano od strane Međunarodne federacije računovođa. Navedeni standardi zahtijevaju da zadovoljavamo etičke zahtjeve struke, te da provedemo reviziju na način kojim ćemo steći razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje postupke za prikupljanje revizijskih dokaza o iznosima i bilješkama u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci ovise o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskim izvještajima bilo da su nastale greškom ili uslijed prevare. U procjeni rizika razmatrali smo interne kontrole koje su važne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja kako bismo oblikovali revizorske postupke koji odgovaraju okolnostima, ali ne u svrhu iskazivanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, utemeljenom na provedenoj reviziji, prethodno navedeni finansijski izvještaji prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim pitanjima, finansijski položaj Sarajevskog otvorenog centra na dan 31. decembra 2015. godine, te rezultate finansijskog poslovanja, i u skladu su sa opće prihvaćenim računovodstvenim principima.

Sarajevo, 18. april 2016.

NGO and Business Audit, d.o.o. Sarajevo

Ovlašteni revizor

Ismeta Čardaković, B.Sc. Oec

Br. licence 3090185103

Direktor

Šejla Jakupović, B.Sc. Oec

3. UVOD

Sarajevski otvoreni centar (SOC) zagovara potpuno poštivanje ljudskih prava i društvenu inkluziju lezbejki, gejeva, biseksualnih, trans* i interspolnih (LGBTI) osoba i žena.

Sarajevski otvoreni centar je nezavisna, feministička organizacija civilnog društva koja teži osnažiti lezbejke, gejeve, biseksualne, trans* i interspolne (LGBTI) osobe i žene kroz jačanje zajednice i građenje aktivističkog pokreta.

SOC takođe javno promovise ljudska prava LGBTI osoba i žena, te na državnom, evropskom i međunarodnom nivou zagovara unapređivanje zakonodavstva i javnih politika u Bosni i Hercegovini.

Kroz rad na pitanjima evropskih integracija, SOC unapređuje ostvarivanje ljudskih prava i podstiče daljnji razvoj civilnog društva.

Sarajevski otvoreni centar je osnovan 2007. godine, a intenzivno radi od 2011. godine, kada je otvoren i prvi ured, te okupljen tim ljudi koji stalno rade u Sarajevskom otvorenom centru.

Od tada se Centar konstantno razvija, kako u kontekstu kapaciteta i ljudskih resursa, tako i u profesionalnosti i obimu rada.

SOC je usvojio Strateški plan za period 2014-2017 i definisao pravce razvoja u narednom periodu (više na: <http://soc.ba/en/about-us/>).

3.1 Osnovne informacije o SOC-u

- Naziv: Sarajevski otvoreni centar (SOC)
- Sjedište: Bosna i Hercegovina, Sarajevo, Čekaluša 16
- Podružnice:
- Ured u Sarajevu
- Identifikacioni broj: 4201263530004
- PDV broj: nije PDV obveznik.
- Šifra djelatnosti KD BiH 2010: 94.99
- Registarski sud: zadnja registracija - Rješenje Ministarstva pravde BiH, od 30. 8. 2007, Rj. Br. 08-07-1-98/07
- Izvršni direktor SOC-a: Saša Gavrić

3.2. Organi upravljanja, rukovođenja i nadzora

U skladu sa Statutom, tijela organizacije su: Skupština, Upravni odbor i Izvršni direktor.

Upravni odbor čine tri člana, od kojih se bira predsjednik Odbora. Prema odredbama Statuta, neki od osnovnih zadataka Upravnog odbora uključuju:

- Pripremu i prijedlog nacrtu izmjena Statuta i drugih dokumenata koje usvaja Skupština;
- Provedbu politike, zaključaka i drugih odluka koje donosi Skupština;
- Upravljanje imovinom Asocijacije;
- Praćenje ispunjavanja finansijskog plana rada Asocijacije i odlučivanje o korištenju sredstava
- Podnošenje godišnjeg i periodičnih izvještaja Skupštini;
- Uspostavljanje godišnje i polugodišnje projekcije izvršenja plana prihoda i rashoda, te podnošenje istih Skupštini na razmatranje i usvajanje.

Rad Upravnog odbora je definisan Poslovníkom koji je u skladu sa opštim principima rada upravnih odbora.

Po statutu, SOC je uspostavljen kao organizacija članica u kojoj su svi članovi istovremeno i članovi Skupštine sa jednakim pravima i obavezama.

Izvršni direktor uglavnom upravlja projektima i programima, bira, upravlja i rukovodi osobljem, brine o finansijskoj stabilnosti i predstavlja organizaciju. Pored tog, Izvršni direktor garantuje kvalitet u radu u smislu poštivanja najviših standarda u pogledu finansija, transparentnosti, antikorupcijskih mjera i ljudskih resursa.

U organizaciji postoji jasna hijerarhija sa definisanim pravima i obavezama.

3.3. Opća akta

Opća akta Sarajevskog otvorenog centra uključuju:

- Statut,
- Pravilnik o računovodstvu,
- Pravilnik o računovodstvenom i finansijskom poslovanju,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i organizaciona šema,
- Pravilnik o uslovima rada, organizaciji i platnim razredima,
- Pravilnik o finansijskom upravljanju,
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju,
- Pravilnik o postupcima nabavki.

3.4. Struktura i broj zaposlenih

Sarajevski otvoreni centar trenutno ima 12 uposlenika u stalnom radnom odnosu.

Postoji jasna organizacijska struktura u pogledu raspodjele dužnosti obaveza. Opisi poslova su definisani ugovorom . Radni odnosi i sva prava zaposlenih definisani su Pravilnikom o radu u skladu sa važećim zakonima BiH.

Organizaciona struktura zaposlenih u Sarajevskom otvorenom centru je prikazana u sljedećoj tabeli:

Red. broj	Opis	Broj zaposlenih 31.12.2015.
1	VSS, Magistar nauka	3
2	VSS	4
3	SSS	5 ¹
	Ukupno na dan 31. decembar 2015.	12

3.5. Način finansiranja

Sarajevski otvoreni centar osigurava sredstva za realizaciju aktivnosti na način da aplicira sa svojim projektima na raspisane konkurse (međunarodnih) donatora koji finansiraju projektne aktivnosti pod određenim ugovornim uslovima. Svi projekti se implementiraju na način kako je predviđeno ugovorima i projektnom dokumentacijom koja je odobrena od strane donatora sredstava.

¹ Jedna zaposlenica nije nostrificirala diplomu koju je stekla u Njemačkoj.

4. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja za 2015. godinu je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i važećom zakonskom regulativom.

Cilj revizije je utvrditi:

- Da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja za finansijsku godinu;
- Da li se korištenje sredstava vrši u skladu sa propisima i ugovorima i za svrhe koje su utvrđene tim propisima i ugovorima;
- Da li sistem internih kontrola funkcioniše, kako bi se obezbijedilo očuvanje materijalnih sredstava, ispunjavanje zacrtanih ciljeva, poštivanje zakonske regulative i istinito i fer izvještavanje Sarajevskog otvorenog centra.

Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za izražavanje našeg mišljenja da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine.

Reviziju smo proveli u skladu sa Međunarodnim standardima revizije.

Naš pristup je bio prilagođen specifičnim potrebama Sarajevskog otvorenog centra i baziran je na „procjeni rizika“. Obim testa se bazirao na analizi rizika od strane revizora. Reviziju smo planirali i izvršili iz perspektive tačnosti i rizika u cilju uvjeravanja da finansijski izvještaji za 2015. godine nemaju materijalnih grešaka.

Revizija je uključivala ispitivanje bazirano na testiranju odgovarajućih dokaza.

Ovo je zahtijevalo sljedeću osnovnu metodologiju:

- Planiranje,
- Prikupljanje dokaza za reviziju,
- Donošenje zaključaka i formiranje mišljenja,
- Izvještavanje Sarajevskom otvorenom centru

5. IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI

Proveli smo reviziju finansijskih izvještaja Sarajevskog otvorenog centra na dan 31.12.2015. godine. Revizija je provedena u prostorijama Sarajevskog otvorenog centra, Čekaluša 16, Sarajevo, u prisustvu ovlaštenih predstavnika od strane Sarajevskog otvorenog centra.

Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Sarajevskog otvorenog centra. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.

Tim za reviziju koji čine ovlašteni revizor, Ismeta Čardaković, dipl.oec. i asistenti revizora su primijenili procedure na temelju uzorka (FBIH standardi revizije 230, 320, 520 i 530) i dokazne testove na dokumentaciji Sarajevskog otvorenog centra, u različitim procentima uzorka, ovisno od nivoa značaja bilansnih pozicija.

5.1. Osnov za prezentacije finansijskih izvještaja

Sarajevski otvoreni centar vodi svoju knjigovodstvenu evidenciju i priprema finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS), odnosno u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Odbora za računovodstvene standarde (IASB), te sljedećim propisima:

- Zakon o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine,
- Zakon o finansijskom poslovanju FBiH,
- Zakon o udruženjima i fondacijama BiH, i
- Ostali zakonski i podzakonski akti.

Finansijski izvještaji Sarajevskog otvorenog centra sačinjeni su po načelu istorijskog troška.

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Sarajevskog otvorenog centra donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu politika i iznos prikazane imovine i obaveza, prihoda i rashoda finansijskog perioda.

Finansijski izvještaji i sa njima povezane zabilješke su prikazani u konvertibilnim markama.

Finansijsko izvještavanje je organizovano i po projektima koji se implementiraju u toku izvještajnog perioda. Sarajevski otvoreni centar evidentira finansijske transakcije vezane za „projekte“ u toku koristeći računovodstveni software FIN BOOKING, te Excel (Microsoft Office program). Finansijski izvještaji se dostavljaju donatorima u formatu koji je definisan ugovorom potpisanim s donatorom i u roku koji se ne mora nužno podudarati s krajem izvještajnog perioda, nego sa završetkom implementacije projekta.

Finansijski podaci „projektnog“ i konsolidovanog računovodstva su usaglašeni sa pratećom finansijskom dokumentacijom.

5.2. Priznavanje prihoda

U skladu sa sistemom modificiranog akrealnog računovodstva prihodi se priznaju u računovodstvenom periodu u kojem su mjerljivi i raspoloživi (kada su uplaćeni na račun Sarajevskog otvorenog centra), a troškovi se priznaju u momentu nastanka.

Navedeni način priznavanja prihoda proizilazi iz prakse vođenja računovodstvene evidencije budžetskih korisnika, asocijacija i fondacija. Ovaj sistem smanjuje rizik nerealnog prikazivanja finansijskog stanja Sarajevskog otvorenog centra.

Saglasno navedenim odredbama priznaju se sljedeći prihodi:

1. Prihodi iz budžeta u godini u kojoj su uplaćeni;
2. Prihodi uplaćeni u stranoj ili domaćoj valuti prema ugovorima zaključenim sa donatorima primjenom metode sučeljavanja prihoda i rashoda u skladu sa MSFI;
3. Vlastiti prihodi u periodu u kojem su ostvareni i naplaćeni;
4. Unaprijed naplaćeni prihodi priznaju se u periodu na koji se odnose, tj. u periodu realizacije planirane aktivnosti iz tih sredstava. To znači da se unaprijed naplaćeni prihodi početno evidentiraju kao razgraničeni naplaćeni prihod budućeg perioda, a prijenos (preknjiženje) istih na konto prihoda vrši se:
 - na osnovu ispostavljenih fakture o pruženim uslugama.
 - linearnom metodom za prihode unaprijed naplaćene.

5.3. Priznavanje rashoda

Priznavanje rashoda vrši se na bazi modificiranog akrealnog računovodstva u momentu nastanka obaveze. Prema ovom načelu svi rashodi se priznaju, knjiže i iskazuju u finansijskim izvještajima za period u kojem su i nastali, odnosno za period u kojem je nastala obaveza plaćanja.

5.4. Materijalna stalna sredstva

Materijalna stalna sredstva su sredstva koja ispunjavaju kriterije za evidenciju na Konto stalnih sredstava i MRS 16 - Nekretnine, postrojenja, oprema i ostala materijalna stalna sredstva.

Paragraf br. 2, MRS 16 daje pojašnjenje za priznavanje materijalnih stalnih sredstava i navodi:

Materijalna sredstva su sredstva:

- koja pravno lice posjeduje i koristi u procesu proizvodnje ili pružanja usluga, iznajmljuje trećim stranama, ili za administrativne ostale svrhe, i
- za koje se očekuje da će trajati duže od jedne godine.

Materijalna stalna sredstva se evidentiraju po cijeni koja uključuje nabavnu cijenu kao i ostale troškove koji se odnose na ta sredstva.

Materijalno stalno sredstvo se može priznati u bilansu stanja kada je izvjesno da će buduća ekonomska korist od tog sredstva priticati u pravno lice i kada se trošak sticanja sredstva može pouzdano vrednovati.

Prihodi i rashodi ostvareni prodajom ili drugim oblicima otuđenja materijalnih stalnih sredstava se evidentiraju u bilans uspjeha.

Amortizacija materijalnih stalnih sredstava obračunava se metodom konstantne ili linearne amortizacije primjenom proporcionalnih stopa, što je u skladu sa stopama propisanim Nomenklaturom za amortizaciju (Sl. novine FBiH 2/95). Obračun amortizacije novonabavljenih stalnih sredstava vrši se prvog dana sljedećeg mjeseca, od dana kada je sredstvo stavljeno u upotrebu - paragraf 30 FBiH RS16. Obračun amortizacije materijalnih sredstava prestaje i sa trenutkom likvidacije - otuđenja, prodaje i sl., sredstava koja nisu u cjelosti amortizovana.

5.5. Zalihe

Troškovi nabavke zaliha su ukupni troškovi kupnje, troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje.

Prema MRS 2: zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazuju se po troškovima nabavke koji obuhvataju fakturnu cijenu i zavisne troškove nabavke.

Sitni inventar čine stvari koje imaju vijek trajanja kraći od jedne godine. Otpis sitnog inventara vrši se prilikom stavljanja u upotrebu metodom 100%, a isknjiženje iz knjigovodstvene evidencije se vrši u momentu otpisa.

5.6. Potraživanja

Potraživanja od kupaca, države i državnih institucija, zaposlenih i drugih pravnih i fizičkih lica iskazuju se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima na temelju uredne isprave o nastanku poslovnog događaja i podatka o njegovoj vrijednosti. Usklađivanja potraživanja obavljaju se u slučajevima kada potraživanje nije naplaćeno.

5.7. Gotovina i ekvivalenti gotovine

Prema MRS 7: Novac obuhvata novac u blagajni i depozite po viđenju.

Novčani ekvivalenti su kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose novca, uz beznačajan rizik promjene vrijednosti.

Novčani ekvivalenti se drže za podmirivanje kratkoročnih novčanih obaveza, a ne radi ulaganja, ili u neke druge svrhe. Da bi se neko ulaganje okarakterisalo kao novčani ekvivalent, ono mora biti brzo zamjenjivo za poznati iznos novca i ne smije nositi nikakav značajniji rizik promjene vrijednosti.

Pod novčanim sredstvima, u skladu sa MRS 7, podrazumijevaju se:

- gotovina u blagajni i na žiro-računu i drugim bankovnim računima,
- gotovina na deviznom računu,
- novčana sredstva u vidu oročenih depozita kod banaka.

Novčana sredstva u blagajni i na računima kod poslovnih banaka priznaju se i iskazuju u nominalnim vrijednostima. Devizna sredstva se preračunavaju u vrijednost domaće valute primjenom srednjeg važećeg kursa Centralne banke BIH na dan bilansa stanja. Dobici i gubici koji proizlaze iz preračunavanja stranih valuta evidentirani su u bilansu uspjeha.

5.8. Obaveze

Tekuće obaveze iskazuju se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima prema vrijednosti poslovne promjene koja je proknjižena na osnovu isprave ili ugovora.

5.9. Razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja iskazuju se na osnovu:

- unaprijed plaćenih troškova,
- obračunatih prihoda
- obračunatih a neplaćenih rashoda,
- unaprijed naplaćenih i odloženih prihoda i
- obračunatog rezervisanja.

Dugoročna razgraničenja iskazuju se na osnovu unaprijed naplaćenih i odloženih prihoda, a evidentiraju se primljene donacije, u skladu sa FBIH RS 20 Donacije, vezane za sredstva.

5.10. Donacije

Primljene donacije priznaju se u finansijskim izvještajima kao odloženi prihod na bazi računovodstvenog principa sučeljavanja prihoda i rashoda. Bezuslovne donacije se evidentiraju u bilansu stanja i bilansu uspjeha samo kad su sredstva pristigla na račun ili kad je materijalno sredstvo primljeno.

5.11. Rezervisanje

Rezervisanja se priznaju ako postoji sadašnja pravna ili izvedena obaveza kao posljedica događaja prošlog razdoblja i ako je vjerovatno da će biti potreban odliv sredstava, te ako se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

5.12. Porezi

Sarajevski otvoreni centar je neprofitna organizacija i nije obveznik poreza na dobit s obzirom da se finansira iz sredstava drugih pravnih lica, tj. donatora koji finansiraju projektne aktivnosti Sarajevskog otvorenog centra.

Prema važećim zakonskim propisima asocijacije i fondacije nisu obveznici obračuna i plaćanja poreza na dobit.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Sarajevski otvoreni centar sastavlja godišnji finansijski izvještaj. Godišnji finansijski izvještaj se podnosi u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji BiH kojim se uređuje izrada godišnjeg obračuna za 2015. godinu.

Sarajevski otvoreni centar podnosi set finansijskih izvještaja nadležnoj jedinici AFIP agencije za obradu i ovjeru finansijskih godišnjih izvještaja.

FINANSIJSKI IZJEŠTAJI

6.1. Bilans stanja

-Iznosi u KM

1	POZICIJA	Iznos po odbitku ispravke vrijednosti		Zabilješke
		Prethodna godina 2014.	Tekuća godina 2015.	
2	3	4		
Konto	AKTIVA			
	A) Stalna sredstva	26.115	32.172	1
0	Nekretnine, postrojenja i oprema	24.615	30.672	
01	Nematerijalna stalna sredstva	-	-	
02,03	Dugoročni plasmani i potraživanja	1.500	1.500	
04	Biološka imovina	-	-	
05	Ulaganja u nekretnine	-	-	
06	Sredstva namijenjena prodaji	-	-	
08	Dugoročna razgraničenja	-	-	
	B) Tekuća sredstva	356.181	623.453	2
10	Novac i novčani ekvivalenti	351.488	618.192	2.1.
11,12	Kratkoročni plasmani i potraživanja	4.693	5.261	2.2.
13	Zalihe	-	-	
14	Ulazni PDV	-	-	
18	Kratkoročna razgraničenja	-	-	
	UKUPNO AKTIVA	382.296	655.625	
	PASIVA			
	A) Trajni izvori	2.212	8.038	3
200	Trajni izvori	-	-	
201	Rezerve	-	-	
202	Neraspoređeni višak prihoda	2.212	8.038	
203	Neraspoređeni višak rashoda	-	-	
204	Revalorizacija rezerve	-	-	
	B) Dugoročne obaveze	380.084	647.518	4
21	Dugoročne finansijske obaveze	-	-	
28	Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	380.084	647.518	
	C) Kratkoročne obaveze	-	69	5
30	Tekuće obaveze	-	69	
31,32	Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	
34	Obaveze za PDV	-	-	
38	Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	-	-	
	UKUPNO PASIVA	382.296	655.625	

6.2. Bilans uspjeha

-Iznosi u KM

1	POZICIJA	Iznos- BAM		Zabilješke
		Prethodna godina 2014.	Tekuća godina 2015.	
Konto	2	3	4	
	A. PRIHODI			6
410	Članarina	-	-	
411	Prihodi iz budžeta	-	-	
412	Humanitarni prihodi	507.863	878.404	
417	Prihodi od vlastite aktivnosti	-	-	
418	Ostali prihodi	3.735	5.887	
	Svega prihodi	511.598	884.291	
	B. RASHODI			7
400	Materijal i energija	9.976	13.156	
401	Usluge	116.243	419.418	
402	Plaće i ostala primanja zaposlenih	309.042	266.665	
403	Amortizacija	3.413	8.541	
404	Finansijski rashodi	-	3.900	
405	Putni troškovi	1.924	13.831	
406	Humanitarni rashodi	-	-	
407	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	2.439	2.789	
408	Ostali rashodi	66.350	150.165	
	Svega rashodi	509.387	878.464	
	C. REZULTAT			
	Višak prihoda	2.211	5.827	
	Višak rashoda	-	-	

7. ZABILJEŠKE REVIZORA

Zabilješka 1: Stalna sredstva (32.172 KM)

Konto	STALNA SREDSTVA	2014. godina	2015. godina
	A) STALNA SREDSTVA	26.115	32.172
0	Nekretnine, postrojenja i oprema	24.615	30.672
01	Nematerijalna stalna sredstva	-	-
02,03	Dugoročni plasmani i potraživanja	1.500	1.500
04	Biološka imovina	-	-
05	Ulaganja u nekretnine	-	-
06	Sredstva namijenjena prodaji	-	-
08	Dugoročna razgraničenja	-	-

Stalna sredstva iskazana su po istorijskom trošku i umanjuju se za akumuliranu amortizaciju. Knjigovodstvena evidencija iskazuje vrijednost transportnih sredstava i ostalih nematerijalnih sredstava Sarajevskog otvorenog centra kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

- Iznosi u KM

OPIS	Materijalna stalna sredstva							Ukupno
	Transp. sredstva	Kancel. oprema	IT oprema	Foto i video oprema	Štampači i skeneri	Ostala oprema	Knjige i biblioteka	
Neto vrijednost								
Stanje 01.01.2015.	6.500	1.854	9.929	6.573	851	14.288	0	39.995
Povećanje-Umanjenje	0	858	8.185	1.915	700	2.939	0	14.597
Otpis sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2015.	6.500	2.712	18.114	8.488	1.551	17.227	0	54.593
Amortizacija								
Stanje 01.01.2015.	2.768	1.269	1.249	511	179	9.404	0	15.380
Promjene -/+	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	1.300	159	3.738	1.545	375	1.424	0	8.541
Amortizacija 31.12.2015.	4.068	1.428	4.987	2.056	554	10.828	0	23.921
Ukupno 01.01.2015.	3.732	586	8.679	6.062	672	4.885	0	24.615
Ukupno 31.12.2015.	2.432	1.284	13.127	6.432	997	6.399	0	30.672

Tabela – Stalna sredstva umanjena za amortizaciju

Zabilješka 1.1. : Nabavka stalnih sredstava

- U godini 2015. evidentirano je ukupno povećanje vrijednosti sredstava u iznosu od 14.597 što se odnosi na novonabavljena sredstva.
- Amortizacija stalnih sredstava u 2015. godini je iznosila 8.541 KM (kako je evidentirano u Bilansu uspjeha).

U 2015. godini SOC je nabavio uredsku opremu, kompjutere, printere, skenere, audio i foto opremu i drugu opremu potrebnu za njegovo poslovanje.

Zabilješka 1.2.: Dugoročni plasmani i potraživanja

Na kontu Dugoročni plasmani i potraživanja evidentiran je iznos od 1.500 KM, koji predstavlja unaprijed plaćene troškove iznajmljivanja poslovnih prostorija.

Zabilješka 2: Tekuća sredstva (623.453 KM)

Tekuća sredstva Sarajevskog otvorenog centra na datum 31.12.2015. godine čine roba i materijal na zalihama, potraživanja i druga potraživanja kako slijedi:

Konto	TEKUĆA SREDSTVA	2014. godina	2015. godina
	B) TEKUĆA SREDSTVA	356.181	623.453
10	Novac i novčani ekvivalenti	351.488	618.192
11,12	Kratkoročni plasmani i potraživanja	4.693	5.261
13	Zalihe	-	-
14	Ulazni PDV	-	-
18	Kratkoročna razgraničenja	-	-

Zabilješka 2.1: Gotovina i gotovinski ekvivalenti (618.192 KM)

Strukturu gotovine Sarajevskog otvorenog centra čine sredstva raspoređena kako slijedi:

Konto	Naziv	31.12.2014.	31.12.2015
100	Blagajna	72	382
101	Žiro račun i tekući računi	350.637	617.810
103	Žiro račun devizni	779	0
	UKUPNO	351.488	618.192

Konto	TRANSAKCIJSKI RAČUNI U KM	31.12.2014.	31.12.2015
101	Žiro račun i tekući računi – Lokalna valuta	350.637,14	617.810,14
	Raiffeisen bankovni račun - glavni 095	183.728,72	213.542,45
	Raiffeisen bankovni podračun 483- SOC	2.211,31	8.038,42
	Raiffeisen bankovni podračun 192- SIDA	2.209,03	38.955,36
	Raiffeisen bankovni podračun 386- NED	24.379,16	42.792,63
	Raiffeisen bankovni podračun 580- Norway	98.715,49	151.686,09
	Raiffeisen bankovni podračun 677- MATRA	39.393,43	43.641,87
	Raiffeisen bankovni podračun 774- US SD	0,00	119.153,32
103	Žiro račun – Devizni		0,00
	Raiffeisen bankovni račun - Devizni	779,10	0,00
	UKUPNO NA BANKOVNIM RAČUNIMA	351.416	617.810
100	BLAGAJNA – KM	72	382
	UKUPNO GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	351.488	618.192

Za svoje poslovne aktivnosti Sarajevski otvoreni centar koristi transakcijske račune otvorene kod komercijalne banke (Raiffeisen bank d.d.). Izvršni direktor je autorizovana osoba za potpisivanje naloga za plaćanje na svim transakcijskim računima.

Stanje sredstava na bankovnim izvodima na dan 31. decembar 2015. je istovjetno kao što je evidentirano u Glavnoj knjizi. Ukupan iznos finansijskih sredstava na transakcijskim računima je 617.810 KM.

Stanje sredstava u blagajni na dan 31. decembar 2015. je istovjetno kao što je evidentirano na zadnjem blagajničkom izvještaju. Ukupan iznos sredstava u blagajni iskazan u bilansu stanja je 382 KM.

Zabilješka 2.2: Kratkoročna potraživanja (5.261 KM)

Na dan 31.12.2015. godine Sarajevski otvoreni centar je iskazao iznos od 5.261 KM na računu kratkoročnih potraživanja.

Stanje potraživanja na ovim pozicijama sadrži potraživanja po osnovu povrata PDV-a, za sredstva i usluge finansirane od strane US donatora.

U toku 2015. godine, Sarajevski otvoreni centar je implementirao dva projekta finansirana od strane US (oznake projekata 2014_13 i 2015_7) koji, u skladu sa odredbama ugovora o dodjeli granta, ostvaruju pravo na povrat PDV-a.

Konto	TEKUĆA SREDSTVA	2014. godina	2015. godina
11,12	Kratkoročni plasmani i potraživanja	4.693	5.261
12800	Ostala kratkoročna potraživanja	0	183
12802	Potraživanja – povrat PDV-a USAID 2014_6	2.926	0
12803	Potraživanja – povrat PDV-a US ambasada 2014_13	184	1.680
12804	Potraživanja – povrat PDV-a SEVEN US ambasada 2015_7	0	3.398
	Ispravka za unaprijed plaćene obaveze	1.583	0

Zabilješka 3: Trajni izvori (8.038 KM)

Na dan 31.12.2015. u Bilansu stanja je iskazan akumulirani višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 8.038 KM.

Konto	KONTO	31.12.2014.	31.12.2015.
	A) TRAJNI IZVORI	2.212	8.038
200	Trajni izvori	-	-
201	Rezerve	-	-
202	Neraspoređeni višak prihoda	2.212	8.038
203	Neraspoređeni višak rashoda	-	-
204	Revalorizacione rezerve	-	-

Zabilješka 4: Dugoročne obaveze (647.518 KM)

Konto	KONTO	31.12.2014.	31.12.2015.
	BAM	BAM	
	B) Dugoročne obaveze	380.084	647.518
21	Dugoročne finansijske obaveze	-	-
28	Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	380.084	647.518

Na kontu dugoročna razgraničenja i rezervisanja na dan 31. decembar 2015. evidentiran je iznos od 647.518 KM.

Ovaj iznos se odnosi na finansiranje projektnih aktivnosti koje će se implementirati u budućem periodu.

Nakon implementacije projektnih aktivnosti (od strane Sarajevskog otvorenog centra), ova sredstva će biti prebačena sa konta razgraničenja na konto prihoda tog perioda. Na ovaj način se primjenjuje princip sučeljavanja prihoda i rashoda za određeni izvještajni period.

Zabilješka 5: Kratkoročne obaveze (69 KM)

Account	ACCOUNT	31.12.2014.	31.12.2015.
	C) Kratkoročne obaveze	-	69
30	Tekuće obaveze	-	69
31,32	Kratkoročne finansijske obaveze	-	-
34	Obaveze za neplaćeni PDV	-	-
38	Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	-	-

Konto 30 - Kratkoročne obaveze se odnose na neplaćene troškove za fond solidarnosti.

Zabilješka 6: Prihodi (884.291 KM)

Prihodi su ostvareni po osnovu ugovora o doniranju projektnih aktivnosti od strane domaćih i međunarodnih donatora. Ova vrsta prihoda je namijenjena za finansiranje i podršku planiranih projektnih aktivnosti koje su određene i odobrene donatorskim ugovorima i odgovarajućim budžetima. Ukupan prihod Sarajevskog otvorenog centra za 2015. godinu iznosi 884.291 KM (kao što je i prikazano u Bilansu uspjeha za 2015

U toku 2015. godine Sarajevski otvoreni centar (SOC) je implementirao više projekata finansiranih od strane različitih donatora. Svaki donator je definisao svoje zahtjeve u pogledu izvještavanja u sklopu Ugovora o dodjeli granta, a SOC je obavezan ispunjavati zahtjeve iz ugovora. SOC primjenjuje projektno računovodstvo. Finansijski izvještaji se pripremaju za svaki projekat u periodima definisanim Ugovorima o dodjeli granta zaključenim sa donatorima. Istovremeno, sve transakcije se evidentiraju u Glavnoj knjizi koju vodi vanjska računovodstvena agencija. Finansijske evidencije po projektima su usaglašene sa evidencijom u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima koje vodi vanjska računovodstvena agencija.

Detaljan pregled prihoda po projektima implementiranim tokom 2015. godine od strane Sarajevskog otvorenog centra je prikazan u sljedećoj tabeli:

PRIHODI PO PROJEKTIMA U 2015. GODINI					
R.br.	Projekat	Oznaka projekta	Donator	Projektni period	Iznos u 2015.
1	SOC Core 2014	2014_0	SOC	01.01.2014 - 31.12.2014	8.541
2	Strengthening the Engagement of NGOs in Monitoring Reforms	2014_11	National Endowment for Democracy (NED)	01.05.2014 - 30.05.2015	33.351
3	General Elections 2014: Political Parties and the Rights of Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Persons in Bosnia and Herzegovina	2014_13	US Embassy Sarajevo (State Department)	01.07.2014 - 31.12.2015	20.220
4	Fighting Hate Crimes in Bosnia and Herzegovina	2014_14	Dutch Mission to the OSCE in Vienna	01.10.2014 - 30.09.2016	82.899
5	Step Up!	2014_17	Norwegian Embassy Sarajevo	01.08.2014 - 30.11.2015	92.366
6	Strengthening BiH Women's Network to Enhance Women's Rights	2014_18	Norwegian Embassy Sarajevo	01.08.2014 - 31.07.2015	12.320

7	Fighting Hate Crimes on the Grounds of Sexual Orientation and Gender Identity in BiH	2014_19	ILGA Europe	15.08.2014 - 15.06.2015	10.342
8	Coming out! Building up and Strengthening LGBT Activism Capacities in BiH	2014_2	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	12.01.2013 - 30.11.2014	7.437
9	Mainstreaming LGBT Rights in BiH Media	2014_20	Dutch Embassy Sarajevo/MATRA Programme	01.10.2014 - 30.09.2016	68.417
10	Advocating LGBT rights in Bosnia and Herzegovina: Core funding for Sarajevo Open Centre	2014_21	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	01.12.2014 - 31.03.2016	88.132
11	Advancing the Human Rights of LGBT people Within BiH Society and Legal Framework	2014_22	Astraea Lesbian Foundation for Justice	01.07.2014 - 30.06.2016	4.428
12	Advancing the Human Rights of LGBT people Within BiH Society and Legal Framework	2014_23	USAID Mission in BiH	01.07.2014 - 31.12.2015	37.786
13	Enhancing Lesbian, Gay, Bisexual and Trans Rights in BiH in Line With EU Standards	2014_3	European Union/EIDHR	01.01.2014 - 30.06.2015	95.508
14	Print of Promotional Material	2014_4	Schüler Helfen Leben, BiH Office	01.01.2014 - 31.03.2014	1
15	Strengthening LGBT Activism in BiH	2014_8	Civil Rights Defenders	01.01.2014 - 31.12.2014	2.201
16	Women's Fund BiH	2014_9	Mama cash	01.03.2014 - 31.12.2015	11.073
17	Sarajevo Open Centre General Budget	2015_0	SOC	01.01.2015 - 31.12.2015	7.088
18	Core Support to Sarajevo Open Centre 2015-2017	2015_1	Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)	01.01.2015 - 31.12.2015	166.652
19	Strengthening Civil Society's Role in European Integration Processes 2015	2015_2	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	01.03.2015 - 31.12.2015	17.781
20	New BiH Dialog	2015_3	GONG Zagreb (MFA Croatia)	01.01.2015 - 31.12.2015	5.256
21	20 Years of Dayton Peace Agreement – 20 Years of Women in BiH Politics	2015_4	Swiss Embassy Sarajevo	01.03.2015 - 31.12.2015	14.510
22	Strengthening the Engagement of NGOs in Monitoring Reforms-Phase II	2015_5	National Endowment for Democracy (NED)	01.06.2015 - 31.05.2016	26.357
23	Advocating LGBT and Women's Rights - Support for Sarajevo Open Centre's Programmes	2015_6	Norwegian Embassy Sarajevo	01.01.2016 - 31.12.2016	450
24	Seven: Raising Awareness on Violence Against Women and Promoting the Istanbul-Convention in BiH	2015_7	US Embassy Sarajevo (State Department)	24.06.2015 - 24.12.2016	40.030
25	Utilizing European Union Integration Processes for the Advancement of LGBT Rights in the Western Balkans	2015_8	State Department (US SD)	01.10.2015 - 31.12.2017	25.260
	Privatne donacije				
26	Sarajevo Open Centre's Solidarity Fund	2014_16	SOC		5.887
	UKUPNO				884.291

Svi prihodi po projektima su u potpunosti usaglašeni sa prihodima iskazanim u Bilansu uspjeha za 2015. godinu.

Zabilješka 7: Rashodi (878.464 KM)

Ukupni rashodi u obračunskom periodu 1. januar – 31. decembar 2015. iznose 878.464 KM (kao što je prikazano u Bilansu uspjeha za 2015.).

Detaljan pregled rashoda po projektima implementiranim tokom 2015. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

RASHODI PO PROJEKTIMA U 2015. GODINI					
R.br.	Projekat	Oznaka projekta	Donator	Projektni period	Iznos u 2015.
1	SOC Core 2014	2014_0	SOC	01.01.2014 - 31.12.2014	0
2	Strengthening the Engagement of NGOs in Monitoring Reforms	2014_11	National Endowment for Democracy (NED)	01.05.2014 - 30.05.2015	33.351
3	General Elections 2014: Political Parties and the Rights of Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Persons in Bosnia and Herzegovina	2014_13	US Embassy Sarajevo (State Department)	01.07.2014 - 31.12.2015	20.220
4	Fighting Hate Crimes in Bosnia and Herzegovina	2014_14	Dutch Mission to the OSCE in Vienna	01.10.2014 - 30.09.2016	82.899
5	Step Up!	2014_17	Norwegian Embassy Sarajevo	01.08.2014 - 30.11.2015	92.366
6	Strengthening BiH Women's Network to Enhance Women's Rights	2014_18	Norwegian Embassy Sarajevo	01.08.2014 - 31.07.2015	12.320
7	Fighting Hate Crimes on the Grounds of Sexual Orientation and Gender Identity in BiH	2014_19	ILGA Europe	15.08.2014 - 15.06.2015	10.342
8	Coming out! Building up and Strengthening LGBT Activism Capacities in BiH	2014_2	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	12.01.2013 - 30.11.2014	7.437
9	Mainstreaming LGBT Rights in BiH Media	2014_20	Dutch Embassy Sarajevo/MATRA Programme	01.10.2014 - 30.09.2016	68.417
10	Advocating LGBT rights in Bosnia and Herzegovina: Core funding for Sarajevo Open Centre	2014_21	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	01.12.2014 - 31.03.2016	88.132
11	Advancing the Human Rights of LGBT people Within BiH Society and Legal Framework	2014_22	Astraea Lesbian Foundation for Justice	01.07.2014 - 30.06.2016	4.428
12	Advancing the Human Rights of LGBT people Within BiH Society and Legal Framework	2014_23	USAID Mission in BiH	01.07.2014 - 31.12.2015	37.786
13	Enhancing Lesbian, Gay, Bisexual and Trans Rights in BiH in Line With EU Standards	2014_3	European Union/EIDHR	01.01.2014 - 30.06.2015	95.508
14	Print of Promotional Material	2014_4	Schüler Helfen Leben, BiH Office	01.01.2014 - 31.03.2014	1
15	Strengthening LGBT Activism in BiH	2014_8	Civil Rights Defenders	01.01.2014 - 31.12.2014	2.201
16	Women's Fund BiH	2014_9	Mama cash	01.03.2014 - 31.12.2015	11.073

17	Sarajevo Open Centre General Budget	2015_0	SOC	01.01.2015 - 31.12.2015	7.088
18	Core Support to Sarajevo Open Centre 2015-2017	2015_1	Swedish International Development Co-operation Agency (SIDA)	01.01.2015 - 31.12.2015	166.652
19	Strengthening Civil Society's Role in European Integration Processes 2015	2015_2	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	01.03.2015 - 31.12.2015	17.781
20	New BiH Trialog	2015_3	GONG Zagreb (MFA Croatia)	01.01.2015 - 31.12.2015	5.256
21	20 Years of Dayton Peace Agreement – 20 Years of Women in BiH Politics	2015_4	Swiss Embassy Sarajevo	01.03.2015 - 31.12.2015	14.510
22	Strengthening the Engagement of NGOs in Monitoring Reforms-Phase II	2015_5	National Endowment for Democracy (NED)	01.06.2015 - 31.05.2016	26.357
23	Advocating LGBT and Women's Rights - Support for Sarajevo Open Centre's Programmes	2015_6	Norwegian Embassy Sarajevo	01.01.2016 - 31.12.2016	450
24	Seven: Raising Awareness on Violence Against Women and Promoting the Istanbul-Convention in BiH	2015_7	US Embassy Sarajevo (State Department)	24.06.2015 - 24.12.2016	40.030
25	Utilizing European Union Integration Processes for the Advancement of LGBT Rights in the Western Balkans	2015_8	State Department (US SD)	01.10.2015 - 31.12.2017	25.260
A	UKUPNO				869.863
	Privatne donacije				
26	Sarajevo Open Centre's Solidarity Fund	2014_16	SOC	01.01.2014 - 31.12.2016	60
B	UKUPNO				60
C	Obračunata amortizacija za 2015.				8.541
A+B+C	UKUPNO				878.464

Svi rashodi po projektima su u potpunosti usaglašeni sa rashodima iskazanim u Bilansu uspjeha za 2015. godinu.

Ustanovljeno je sljedeće:

- Plaće i naknade zaposlenima uključuju isključivo opravdane troškove, a isplaćuju se u skladu s domaćom zakonskom regulativom, kao i u skladu sa odobrenim projektnim budžetima. Ovi troškovi su knjiženi na teret projekata i evidentirani tokom 2015. godine na sistematičan način. Za troškove po osnovu plaća postoji odgovarajuća dokumentacija.
- Svi doprinosi i porezi na plaće lokalnog osoblja, te naknade vanjskim ekspertima su pravilno obračunati i plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima.
- Ostali rashodi evidentirani u 2015. godini su potkrijepljeni odgovarajućom finansijskom dokumentacijom.
- Prikazani rashodi su opravdani, nastali u vezi sa projektnim aktivnostima i odnose se na tekući obračunski period.
- Nabavke su realizovane u skladu sa internim procedurama i zahtjevima donatora.

- Procedure u pogledu plaćanja su u skladu sa finansijskim pravilima i procedurama. Svako plaćanje je prethodno odobreno i potpisano od strane dvije autorizovane osobe. Svaki nalog za plaćanje sadrži sve neophodne informacije o vrsti troška, projektu i instrukcije za plaćanje.
- Na osnovu navedenoga, može se izvesti sljedeći zaključak: Sredstva su korištena u skladu sa zakonskom regulativom i odredbama ugovora sa donatorima, kao i u svrhe definisane u projektnim dokumentima.

Zabilješka 8: Višak prihoda (5.827 KM)

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Računovodstvenim standardima FBiH, Sarajevski otvoreni centar je uradio sljedeće:

- Obračun finansijskih rezultata u datom finansijskom periodu sučeljavanjem iskazanih prihoda sa ukupnim troškovima za odgovarajući obračunski period.
- Na kraju obračunske 2015. godine, Sarajevski otvoreni centar je iskazao višak prihoda nad rashodima u iznosu od 5.827 KM.
- Višak prihoda se odnosi na fond solidarnosti osnovan u okviru Sarajevskog otvorenog centra. Fond solidarnosti je evidentiran pod projektnom oznakom 2014_16, i na njemu se evidentiraju sredstva od dobrovoljnih privatnih donacija (prilozi zaposlenih u Sarajevskom otvorenom centru i vanjskih eksperata).

8. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Kada se obavlja revizija nevladinih subjekata, revizor uzima u obzir cjelokupni pravni okvir i svaku drugu relevantnu regulativu, uredbe, odluke i ukaze koji određuju i uređuju poslovanje korisnika donatorskih sredstava. S tim u vezi su planirane i provedene revizorske procedure koje se odnose na ispitivanje sistema internih kontrola u Sarajevskom otvorenom centru.

Cilj provedenih procedura je da se što bolje procijeni tačnost i pouzdanost finansijskih podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Metodologija provedenih procedura je imala za cilj da procijeni učinkovitost poslovanja Sarajevskog otvorenog centra (kvalitet i efikasnost upotrebe resursa), pouzdanost finansijskog izvještavanja i usklađenost primijenjenih postupaka sa važećim zakonima i propisima.

Osnova za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Revizorske procedure su utvrdile sljedeće:

Sarajevski otvoreni centar je reviziji stavio na uvid Statut. Statut je zakonom propisani dokument koji je svaka NVO ili asocijacija dužna pripremiti prije registracije. Pored toga, reviziji je na uvid su stavljene sljedeće politike i procedure:

- Pravilnik o računovodstvu,
- Pravilnik o računovodstvenom i finansijskom poslovanju,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i organizaciona šema,
- Pravilnik o uslovima rada, organizaciji i platnim razredima,
- Pravilnik o finansijskom upravljanju,
- Pravilnik o postupcima nabavki,
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju.

Navedene politike i procedure su definisane u skladu sa predviđenim smjernicama za uspostavljanje i jačanje sistema internih kontrola u cilju osiguranja kontrolnih postupaka u načinu raspolaganja i trošenja donatorskih sredstava.

Razvijene su i usvojene procedure koje se odnose na procjenu osoblja. Ove godine SOC je izvršio procjenu osoblja. Ovaj proces je koristio uposlenicima koji su dobili informaciju o oblastima u kojima se njihov rad treba unaprijediti. Uz to, Upravni odbor SOC-a je izvršio procjenu rada Izvršnog direktora. Rezultati ove procjene su razmatrani početkom 2016 godine.

Sistem internih kontrola je adekvatan i omogućava čuvanje sredstava, postizanje ciljeva, poštivanje važeće zakonske regulative i istinito i korektno izvještavanje SOC-a.

Revizorske procedure su otkrile tehničku grešku vezano za ugovore o djelu. Naime, ugovori o djelu nisu potpisivani sa pružaocima usluga prije početka ugovorenog odnosa, nego su, u najvećem broju slučajeva potpisivani ili pri kraju ugovorenog perioda pružanja usluge, ili nakon što je istekao period u kojem je usluga pružena. Prema izjavi uprave, ovo je bila uobičajena praksa zbog toga što se aktivnosti odvijaju u vrlo kratkom roku i zbog toga što se angažmani ugovaraju sa dobro poznatim pružaocima usluga koji imaju dugu saradnju sa SOC-om. Ipak, dogovoreno je da će se ova praksa promijeniti u budućem radu.

Preporuka:

Revizija predlaže da SOC potpiše svaki ugovor o djelu prije početka angažmana. Takođe se preporučuje da se uvede praksa pismene potvrde da je usluga uspješno izvršena u skladu sa ugovorom i /ili projektnim zadatkom.

9. USKLAĐENOST SISTEMA OBRAČUNOSKOG (AKRUALNOG) RAČUNOVODSTVA I SISTEMA PROJEKTNOG (GOTOVINSKOG) RAČUNOVODSTVA

Sarajevski otvoreni centar je uspostavio sistem finansijskog izvještavanja u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom, te međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS). Ovu funkciju osigurava i realizuje agencija za računovodstvo FIN solutions. Agencija koristi namjenski razvijen računovodstveni software, prilagođen potrebama i zahtjevima izvještavanja nevladinog sektora. Agencija priprema konsolidovane finansijske izvještaje na nivou organizacije kao pravnog subjekta. Evidentiranje finansijskih transakcija i izvještavanje na nivou Projekta je organizovano na način da se za svakog donatora pripremaju finansijski izvještaji, u skladu sa ugovorom o dodjeli granta.

Sarajevski otvoreni centar vrši usklađivanje konsolidovanih izvještaja sa finansijskim izvještajima po projektima. Konsolidovani finansijski izvještaji se razlikuju od izvještaja po projektima, budući da se konsolidovani finansijski izvještaji rade na bazi akrealnog (obračunskog) računovodstva, dok se izvještaji po projektima pripremaju na bazi gotovinskog računovodstva. U okviru gotovinskog računovodstva se ne evidentiraju obaveze, a sve investicije su evidentirane kao trošak.

Finansijski izvještaji po osnovu akrealnog računovodstva se razlikuju od projektnih za iznos razgraničenja kao i za iznos nabavljenih stalnih sredstava. Nabavka opreme i drugih sredstava se evidentiraju u akrealnom računovodstvu kao investicija u stalna sredstva, a u projektnom računovodstvu kao odliv gotovine, tj. trošak. Amortizacija stalnih sredstava je redovan trošak u obračunskom računovodstvu koji se u projektnom uopće ne prikazuje. Obzirom da se stalna sredstva uglavnom kupuju od donatorskih sredstava, iznos amortizacije za pripadajući period se knjiži kao prihod u stvarima/opremi. Svakako je i ovo jedna od stavki odstupanja jednog sistema računovodstva u odnosu na drugi.

U projektnom računovodstvu sve transakcije se evidentiraju kao trošak, bez obzira da li se radi o ulaganjima u stalna sredstva.

Na kraju obračunske 2015. godine, Sarajevski otvoreni centar je izvršio usklađivanje ukupnih prihoda i rashoda između konsolidovanih i izvještaja po projektima. Kao što je već naglašeno u Zabilješkama 6. i 7., prihodi i rashodi su u potpunosti usaglašeni.

10. ZAVRŠNI KOMENTAR

Revizorski tim želi da se zahvali upravi i osoblju Sarajevskog otvorenog centra na iskazanoj ljubaznosti i saradnji za vrijeme trajanja ove revizije. Bez ove podrške i saradnje naš posao se ne bi uspješno okončao.

Sarajevo, 18. april 2016. godine

**Društvo za reviziju i konsalting usluge
"NGO and Business Audit" d.o.o. Sarajevo**

Ovlašteni revizor

Ismeta Čardaković, B.Sc. Oec

Direktor

Šejla Jakupović, B.Sc. Oec

Aneks 1**Pismo Upravi Sarajevskog Otvorenog Centra****Sarajevski Otvoreni Centar**

Čekaluša 16

71 000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Ref.br. IP-22/2016**n/r. Saša Gavrić****Pismo Upravi vezano za godišnju reviziju finansijskih izvještaja za 2015 godinu****1. Kratak sažetak****1.1. Uvod i ciljevi revizije**

Proveli smo reviziju finansijskih izvještaja Sarajevskog otvorenog centra na dan 31.12.2015. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Sarajevskog otvorenog centra. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije. Reviziju smo proveli u skladu sa Međunarodnim standardima revizije.

1.2. Obim revizije i pristup

Cilj revizije finansijskih izvještaja za 2015. godinu je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i važećom zakonskom regulativom.

Naš pristup je bio prilagođen specifičnim potrebama Sarajevskog otvorenog centra i baziran je na „procjeni rizika“. Obim testa se bazirao na analizi rizika od strane revizora. Reviziju smo planirali i izvršili iz perspektive tačnosti i rizika u cilju uvjeravanja da finansijski izvještaji za 2015. godine nemaju materijalnih grešaka.

Revizija je uključivala ispitivanje bazirano na testiranju odgovarajućih dokaza.

Ovo je zahtijevalo sljedeću osnovnu metodologiju:

- Planiranje,
- Prikupljanje dokaza za reviziju,
- Donošenje zaključaka i formiranje mišljenja,
- Izvještavanje Sarajevskom otvorenom centru

1.3. Pregled revizorskih nalaza**1.3.1. Ugovori o djelu**

Revizorske procedure su otkrile tehničku grešku vezano za ugovore o djelu. Naime, ugovori o djelu nisu potpisivani sa pružiocima usluga prije početka ugovorenog odnosa, nego su, u najvećem broju slučajeva potpisivani ili pri kraju ugovorenog perioda pružanja usluge, ili nakon što je istekao period u kojem je usluga pružena. Prema izjavi uprave, ovo je bila uobičajena praksa zbog toga što se aktivnosti odvijaju u vrlo kratkom roku i zbog toga što se angažmani ugovaraju sa dobro poznatim pružiocima usluga koji imaju dugu saradnju sa SOC-om. Ipak, dogovoreno je da će se ova praksa promijeniti u budućem radu.

Preporuka:

Revizija predlaže da SOC potpiše svaki ugovor o djelu prije početka angažmana. Takođe se preporučuje da se uvede praksa pismene potvrde da je usluga uspješno izvršena u skladu sa ugovorom i /ili projektnim zadatkom.

1.4. Finali zaključak

Kao rezultat ovog angažmana, revizor nema važnih zapažanja niti činjeničnih nalaza vezanih za finansijske izvještaje koji bi mogli uticati na njihovu značajnost.

Postoji razumno uvjerenje da navedeni finansijski izvještaji daju istinit i fer prikaz, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj SOC-a na dan 31. decembar 2015. godine, te rezultata poslovanja, koji su u skladu sa opće prihvaćenim računovodstvenim principima.

Sarajevo, 18. april 2016.

Ismeta Čardaković, Ovlašteni revizor
NGO and Business Audit d.o.o. Sarajevo

Annex 2: Kopija licenci Društva za reviziju i revizora

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA	BOSNIA AND HERZEGOVINA FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA FEDERAL MINISTRY OF FINANCE
Na osnovu člana 57. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 83/09) i u skladu sa odredbama čl. 3., 4. i 4a. Pravilnika o načinu i uslovima izdavanja, obnavljanja i oduzimanja licenci ovlaštenim revizorima i društvima za reviziju („Službene novine Federacije BiH“ br: 12/10, 42/10 i 17/13), Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo finansija	
<i>izdaje</i> L I C E N C U <i>OVLAŠTENOM REVIZORU</i> ČARDAKOVIĆ ISMETA	
NA OSNOVU KOJE OSTVARUJE PRAVA I PREUZIMA OBAVEZE DA OBAVLJA REVIZIJU U SKLADU SA ZAKONOM	
Ova licenca važi do 8.5.2016. godine	
Sarajevo, 8.5.2013. godine 	Imenovani je upisan u Registar ovlaštenih revizora pod registarskim brojem: 3090185103

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF FINANCE

Na osnovu člana 55. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 83/09) i u skladu sa odredbama čl. 3. i 4. Pravilnika o načinu i uslovima izdavanja, obnavljanja i oduzimanja licenci ovlaštenim revizorima i društvima za reviziju („Službene novine Federacije BiH“ br: 12/10 i 42/10), Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo finansija

izdaje

LICENCI

DOKUMENT ZA REVIZIJU

NGO & BUSSINESS Audit d.o.o. Sarajevo

NA OSNOVU KOJE OSTVARUJE PRAVA I PREUZIMA OBAVEZE
DA OBAVLJA DJELATNOST ZA KOJU JE REGISTROVANO

Imenovano društvo je upisano u Registar revizorskih društava pod registarskim brojem: 9090409104

Sarajevo, 17.9.2010. godine

MINISTAR
Vjekoslav Bevanda